

Rehabilitació. Definició de l'*Enciclopedia valenciana de Arqueología industrial* (1995: Manuel Cerdà, Mario García Bonafé, dirs., València, Edicions Alfons el magnànim / Associació Valenciana d'Arqueologia Industrial, ps. 541)

Conjunt d'actuacions que es duen a terme en un edifici degradat a fi de tornar-li la seua integritat original o readaptar-lo a nous usos.

Els criteris de rehabilitació en edificis històrics han estat objecte d'un viu debat al llarg del present segle. En origen s'enfronten dos postures antagòniques: d'un costat, l'*escola restauradora*, continuadora de les teories de Viollet-le-Duc i, com a tal, partidària d'una restitució extrema dels edificis recolzada en criteris estilístics i historicistes; de l'altre, l'*escola conservadora*, inspirada en Ruskin, que propugna la intervenció limitada a allò estrictament necessari (sostindre i reparar) i realitzada sempre amb un llenguatge modern, coherent amb la dimensió social de l'edifici i la seua adaptació a nous usos. La primera va estar en voga en el nostre país en les primeres dècades de segle, mentre que els criteris conservadors començaren a imposar-se cap a la dècada dels trenta. La dictadura va tornar, no obstant, sobre els plantejaments restauradors, potenciant si és possible la visió monumentalista dels edificis.

A partir de la democràcia continuen en voga les postures anteriors, encara que notablement matisades, alhora que apareixen noves maneres d'encarar la rehabilitació, cobrant força, per exemple, les intervencions *dures*, que atorguen un gran protagonisme al disseny afegit enfront de la fàbrica original. En esta línia s'implanta la tendència, hui en ple auge, de buidar edificis conservant únicament la fatxada, mantenint els valors estètics externs però ignorant la història de l'immoble.

No ha sigut fins a l'últim decenni que ha començat a valorar-se degudament el patrimoni arquitectònic industrial i s'han dut a terme les primeres rehabilitacions, orientades a adaptar l'estructura a nous usos [Javier Martí].